

M1: Изисквания за хуманно отношение към животните

Указания за работа:

В текста има 30 дупки. Термините, които трябва да попълните в тях, ще намирате винаги в края на параграфа!

- Те НЕ са в правилната последователност!
- Можете да работите сами или по двойки!
- Разбира се, учителят е на разположение да Ви помогне!

Общи принципи:

Предписанията се базират на Закона за защита на животните и на препоръки от Европейския парламент

Отглеждането, храненето, обслужването и обгрижването трябва да са напаснати към **нуждите** на животното, неговите **възможности за движение** не трябва да бъдат ограничавани и **болки и наранявания** трябва да се избягват. За да се постигне това, са нужни определени специализирани знания, които се постигат чрез завършването на **професионално обучение**. Всички нужни процедури трябва да се извършват ежедневно. Освен **благоденствието** на животното, трябва да бъдат взети под внимание и определени изисквания към работната среда.

Болки и наранявания - Професионално обучение - Възможности за движение – Нуждите – Благоденствието

Основни принципи при отглеждането:

Отглеждането трябва да се съобрази с **вида**, възрастта и расата на животното. При този процес трябва да се вземат предвид резултатите от поведенчески изследвания. При **отглеждане в обор** условията в постройките трябва да са съобразени, както с животното, така и с изискванията за отглеждате. Трябва да се избягват **вредни природни явления**. При свободно отглеждане трябва освен това да са съобразени и растителността, почвите, климата и взаимовръзките между тях. Трябва да бъде подсигурено достатъчно пространство за движение и **социални контакти**.

Отглеждане в обор – Вида – Социални контакти – Вредни природни влияния

Изисквания на говедата към тяхната околна среда и обор

Отглеждането в стадо отговаря на естествените нужди на животното и насърчава социалното поведение. **Свободното отглеждане** е препоръчително, заради благотворното влияние върху поведението на стадото, здравето на животните, плодовитостта и здравето на крачетата. Отглеждането в **отворен обор** според големината на животните също е добра алтернатива.

Успешната работа с животните изисква усилия от страна на персонала.

Редовното **наблюдение** и основните проверки (най-малко 2 пъти в седмицата), както и бързите реакции предотвратяват болести, спадове в продуктивността и допълнителни разходи.

Говедата, които целогодишно се държат по пасища, са много **издръжливи**.

Когато температурите паднат през есента, им пораства гъста зимна козина.

Сухият свеж въздух помага за здравето на животните.

За да могат да се държат животни и през зимата по пасищата, най-подходящи са пясъчните почви. Освен това при силен дъжд водата трябва да може бързо да попие и почвата да може **бързо да изсъхне**. Области с високи нива на подпочвени води са следователно неподходящи. Каменните почви заплашват здравето на копитата. От това следва, че сигурността при стъпването на животните е много важна. Тревната площ не трябва да бъде унищожавана (например увредена при стъпване). За препоръчване е фаза на отпочиване на пасищата през пролетта. Ако **мястото за пасища** е непостоянно, то трябва да се сменя в зависимост от атмосферните условия. Ако мястото за пасище не може да се сменя или често се наблюдават влажни атмосферните условия, е препоръчително придържането към постоянно място за хранене. Едно **прикритие при бури**, особено от страната, изложена на атмосферни условия, чрез природни ресурси, например дървета или жив плет е финансово изгодно, може обаче да бъде постигнато и чрез заслони или наредени едни върху други бали сено или слама. При такива инсталации е важно продължителното им действие.

Прикритие при бури – Издръжливи – Отворен обор – Сухият, свеж въздух – Наблюдение – Мястото за пасища – Свободното отглеждане – Вързо да изсъхне

Прикритието от атмосферните условия служи за изравняването на **екстремно** студени или топли температури. Силните валежи, както и влажността на въздуха водят до овлажняване на козината и намаляване на изолиращите и свойства. Към това се прибавя и студът от изпаряването. Вятърът допълнително опосредства изстиването на тялото. Студената почва при лягане допринася още веднъж за разсейването на топлината. Това води до това, че животните отказват да лежат и преживната им дейност се връща назад, което от своя страна пречи на здравословното храносмилане. Тези факти увеличават **нуждата** от сухи и предпазени от вятъра, застлани със слама **повърхности за лягане**, които да не провеждат топлината навън. Сламата трябва редовно да се обновява, за да не губи изолиращите си свойства.

Оградата на пасищата не трябва да представлява опасност и трябва да е достатъчно устойчива, за да предотврати бягство. Освен твърдата, стабилна ограда от външната страна, електрическата ограда се доказва като подходяща и за вътрешни разделения на пасището.

Наличието на стабилни средства за обездвижване на животното при грижата за копитата, при лечение и имунизации и при отбиването на телетата е важно изискване при целогодишното свободно отглеждане. Те служат за защита на животните и за **безопасните условия на труд** на работниците.

В оборите телетата се чувстват най-добре между **-5 и 20** градуса по целзий. Климатичните инсталации случат за редовния обмен на свеж въздух и газове. Въздушните течения, влажност на въздуха над **80%** и липсата на вода трябва да се избягват. Редовното почистване на отпадъчните материали трябва естествено също да бъде неизменна част от грижата за животните.

Оформянето на различни отделения за разходка, лежане и хранене помага на говедата да използват областите поотделно през деня.

Непързалици се подове, входове, които са достатъчно широки, за да могат да вървят **две телета** едно до друго, както и повърхности за лежане, които са добре приети от животните, повишават благоденствието на животните. Трябва да се обърне внимание и на достатъчното пространство за всяко едно животно,

за да се избегнат битки за превъзходство. Нетипичното поведение може да се окаже знак за това, че **условията за отглеждане** имат недостатъци.

-5 и 20 – Условията за отглеждане – Безопасните условия на труд – Непързалия се – Нуждата – Повърхности за лягане – 80 % - Екстремно – Две телета

Извод

Независимо дали производството е конвенционално, или екологично, благоденствието на животните трябва да е приоритет за всички работници, които имат досег с тях.

Животните не трябва да се разглеждат само като продуктивен фактор, а като живи същества. Все пак потребителят, а и законите разпоредби ни задължават да разглеждаме **закрилата на животните** като основна и водеща линия за развитие.

Подобряването на благосъстоянието на животните изисква внимателното претегляне на аспекти, свързани със защитата на животните и на икономически такива. Освен това, отглеждането на животните е важен стълб за много предприятия и семейства.

Последователните стъпки и мерки за благоденствието на животните повишават общественото приемане на **селскостопанското производство** и гарантират дългосрочна конкурентоспособност. Държавните предписания дават законовите рамки, но само **доброволното им прилагане** би довело до нужните промени в предприятията.

По този начин производителите на техническа апаратура за отглеждане на животни ще трябва повече да зачитат тази гледна точка. Важният опит от практиката може да послужи за развитието на нови стандарти при работата с животно. Също така се увеличават и изискванията към работниците, **които ежедневно** се занимават с животните. Професионалното обучение става все по-важно.

Доброволното им прилагане – Закрилата на животните – Които ежедневно – Селскостопанското производство